

modtager sit Korn in natura. Lige saa sikkert er det imidlertid, at der er Egne, navnlig i Sjælland, hvor der er en Forstjæl i modsat Retning, og naar en af de ærede Forslagsstillere yttrede, at den Omstændighed, at Nogle faae en højere Pris for deres Korn, og Andre en lavere, viste hen til, at Kapitelstarten maatte anses for at være den rette Maaler, vilde jeg være ganske enig i dette Argument, hvis alt Korn blev leveret paa eet Sted, men man kan dog utvivlsomt ikke gjøre den Uskuelse gjældende lige overfor den Enkelte. Det er vel sikkert, at de Ydere, der maa svare Korn, som har en større Værdi for Modtagerne end Kapitelstarten, ville staa sig ved at kunne yde Penge efter Kapitelstarten, og at de Ydere, som kunne levere Korn, der ikke har den Værdi som Kapitelstarten, ville kunne staa sig ved at yde Korn; men et Tab vil der dog blive i begge Retninger. Dertil kommer desuden, at der til Tiendelovgivningen er knyttet ikke ganske faa andre rent privatretlige Transaktioner. Det er ikke sjældent, at det Forhold er tilstede, at en Tiendeier, der eier en Kirke- og Kongetiende, som han ikke selv kan modtage, har en Tiendeforpagter, der imod en vis Opgjæld over Kapitelstarten modtager Kornet, forhandler det og betragter det som sit eget, eller ogsaa, at de Vedkommende for flere Aar have solgt til en Kjøbmand den Tiendeleverance in natura, de skulle have. Den man altsaa, uden at tage noget som helst Genhyn til noget Andet, tog Beslutning om at indføre en Pengeafgift i Stedet for en Kornafgift, vilde man der ved influere meget væsentlig paa rent privatretlige Forhold, som Borgerne maa anses aldeles berettigede til at aflutte i Genhold til den bestaaende Lovgivning. Hvis det ærede Thing vil slutte sig til Tanken i dette Lovforslag og vil vedtage Bestemmelser, hvorved det virkelig maa siges, at der er givet fuldt Vederlag for de Ydelse, man vil afløse, skal der ikke fra min Side være Noget i veien for at give denne Sag min Tilslutning; men jeg maa ubetinget erklære, at jeg, naar der ikke kommer saadanne Bestemmelser ind i Lovforslaget, ikke kan give det min Understøttelse. — Sluttelig skal jeg tilføie, at de Oplysninger, som Ministeriet har søgt angaaende Tiendeforholdene i Almindelighed, skulle blive stillede til det Udvalgs Raadighed, som jeg antager vil blive nedsat i Anledning af denne Sag. Jeg skal imidlertid bemærke, at det ikke altid, selv om man anvender Glid derpaa, er muligt at faae slige Oplysninger tilveiebragte paa en saadan Maade, at de danne et virkelig paalideligt Grundlag. Jeg veed, at der er indhentet Oplysninger med Genhyn til flere af de Spørgsmaal, som det Udvalg, der for nogle Aar siden var nedsat, pnsfede klarede; men disse Oplysninger skulde tilveiebringes ude fra igjennem Befolkningen, og de ere ikke altid komne til Ministeriets Kundskab i en saadan Form, at man med fuld Sikkerhed tør bygge paa de Resultater, som der

igjennem fremkomme. Jeg skal imidlertid lade det ærede Udvalg faae de Oplysninger, vi have, med en Udtalelse af, hvilke af dem Ministeriet maa anse for paalidelige, og med Genhyn til, hvilke man nærer Tvivl, samt af hvilke Grunde man maa nære saadan Tvivl.

B. Holm: Jeg maa tilstaa, at jeg fik det Indtryk af den ærede Ministers Foredrag, at hans Stilling til dette Lovforslag egentlig i og for sig er noget svævende. Den ærede Minister nævnte endog Grundloven og mente, at der i de Tilfælde, som Loven angaar, skulde ydes fuld Erstatning. Ja, deri ere vistnok Alle enige; men derhos udtalte den ærede Minister senere, at der endog var dem, som havde solgt deres Tiende for flere Aar, og som følge deraf maaste kunde komme til at lide et vist Tab, naar man paa en Gang gik over fra Naturalydelse til Kapitelstart eller Pengeudbetaling. Dersom dette ikke maa kaldes private Transaktioner af Vedkommende, saa forstaaer jeg det ikke, og det forekommer mig ikke, at dette kan komme ind under Grundlovens Bestemmelse. Men tager man ikke et saadant Genhyn, er det vistnok tvivlsomt, om vi faae Ministerens Tilslutning. Jeg siger „vi“, fordi jeg støtter Forslaget. Jeg havde ventet, at de ærede Forslagsstillere havde refereret sig derimod. Jeg skal nu omtale, hvad den ærede Minister endvidere yttrede, nemlig, at det er blevet en almindelig Skik her paa Verne at give en 2—3 Mark mere pr. Tønde, end efter Kapitelstart. Skal man yde Erstatning herfor, bliver det hele ligefrem umuligt. Thi denne Skik er en Uskik, som har indneget sig. Naar man ser hen til, hvem det er, der opgiver de Kornpriser, hvorefter Kapitelstarten sættes, vil man finde, at det er dels Handlende, dels Embedsmænd, der faae Løn efter Kornpriserne, og dels Kommunerne. Dersom man ikke derigjennem kan faae det virkelige Udtryk for, hvad Kornpriserne ere, saa forstaaer jeg ikke, hvorledes man skal kunne finde det. Jeg ser ikke vettere, end at Alt, hvad der betales ud derover, er noget Konstigt og ikke noget Naturligt, og jeg tror derfor, at skal man vente nogen Understøttelse fra den ærede Ministers Side, maa man faae ham noget mere hørt fra det Konstige hen til det mere Naturlige.

Rettelsete.

Sp. 1144, S. 28 f. o.: „Soro“ Amts 1ste Valgkreds (Lauher)“, læs: „Soro“ Amts 1ste Valgkreds (Zahle)“.